

UDENRIGSMINISTERIET

Indlæg til udenrigsministeren

Besvarelse af URU alm. del samrådsspørgsmål M og N d. 18.06.2024

Enhed
MENA

Sagsbehandler
Regitze Josefina Løth

Dato
12-06-2024

Sagsnummer
24/27531

Tak for ordet. Inden jeg svarer på de konkrete spørgsmål, vil jeg gerne indlede med at minde om bevæggrundene for regeringens beslutning om at fremsætte lovforslaget om forbud mod utilbørlig behandling af skrifter med væsentlig religiøs betydning for et anerkendt trossamfund.

Da regeringen i juli måned annoncerede, at man ville se på mulighederne for at gribe ind over for koranafbrændinger, havde koranafbrændingerne foran en lang række muslimske landes ambassader nået et omfang, hvor Danmark i store dele af verden i stigende grad blev opfattet som et land, der faciliterede forhånelser og nedgørelse af andre lande og religioner. Der var tale om daglige afbrændinger i varierende omfang foran især 12 repræsentationer [Albanien, Algeriet, Egypten, Indonesien, Irak, Iran, Libyen, Marokko, Niger, Pakistan, Saudi-Arabien og Tyrkiet]. En fortsættelse af disse forhånelser risikerede at få store konsekvenser, der grundlæggende kunne skade Danmark og vores ligesindedes interesser i verden.

Politiets Efterretningstjeneste (PET) oplyste ligeledes, at koranafbrændingerne havde haft betydning for det aktuelle trusselsbillede, og at terrortruslen mod Danmark var skærpet inden for det i forvejen høje niveau (niveau 4 ud af 5 på PET's terrortrusselsskala).

Nu til de konkrete samrådsspørgsmål.

I **samrådsspørgsmål M** spørges ind til den herværende palæstinensiske ambassadørs involvering i regeringens beslutning om koranloven.

Lad mig starte med at sige, at jeg ikke kan genkende billedet, som angivet i Frihedsbrevet, af at den palæstinensiske ambassadør skulle have spillet en afgørende rolle i regeringens beslutning, hverken i egen kapacitet eller qua sin rolle som dekan for den arabiske gruppe. Det er klart, at koranafbrændingerne selvfølgelig var et emne, der optog især de berørte lande. Man kan næppe fortænke ambassadører i at være bekymrede, når der dagligt demonstreres og brændes koraner af foran deres ambassader. For blot at give et billede af omfanget, så blev der i perioden 21. juli 2023 og løbende frem til, at loven trådte i kraft den 14. december 2023, anmeldt over 550 demonstrationer med bog- og flagafbrændinger, som først og fremmest fandt sted foran de muslimske landes ambassader.

Jeg kan oplyse, at Udenrigsministeriet i perioden fra januar 2023 til lovens vedtagelse den 7. december 2023 holdt i alt seks møder med kredsen af OIC-ambassadører, herunder også med den palæstinensiske ambassadør, ligesom jeg selv talte med en lang række af mine udenrigsministerkollegaer fra de muslimske lande i perioden. Fælles for disse samtaler var, at landenes repræsentanter gav udtryk for deres bekymring, mens vi fra dansk side tog klar afstand fra koranafbrændingerne.

Regeringens beslutning om at sætte ind over for koranafbrændingerne var dog ikke dikteret af repræsentanter fra andre landes bekymringer, men af den kontekst, som jeg beskrev indledningsvist, hvor Danmark altså i store dele af verden i stigende grad blev opfattet som et land, der faciliterede forhånelser af andre lande og religioner.

Så har vi **samrådsspørgsmål N**, hvor jeg er blevet bedt om at besvare en række spørgsmål foranlediget af Frihedsbrevets interview den 12. april med den palæstinensiske ambassadør.

I forhold til **underspørgsmål a** om dialogen med de arabiske ambassadører kan jeg – i tillæg til svaret på samrådsspørgsmål M - oplyse, at OIC-ambassadørerne første gang deltog i et møde om koranafbrændinger i Udenrigsministeriet den 31. januar 2023. Der blev i 2023 afholdt yderligere fem møder i Udenrigsministeriet i samme kreds, herunder om blandt andet koranafbrændinger.

Med **underspørgsmål b** ønskes svar på, hvordan forløbet sidste år adskilte sig fra forløbet under tegning-sagen. Den 30. september 2005 udgav JP som bekendt 12 satiriske tegninger af profeten Muhammed. 11 ambassadører fra muslimske lande anmodede i oktober 2005 den daværende statsminister om et møde, og derpå fulgte som bekendt blandt andet boykot af danske varer, hjemkaldelse af ambassadører og afbrænding af danske repræsentationer. Så ja, forløbet var anderledes dengang, men jeg mener heller ikke, at vi kan sammenligne de to situationer.

Tegning-sagen handlede om retten til at anvende karikaturer – et vigtigt element i pressefriheden og i øvrigt også udtryk for en århundredgammel dansk satiretradition. Noget som regeringen den dag i dag selvfølgelig også vil forsvare – og i øvrigt også helt bevidst jo netop ikke greb ind over for i forbindelse med den vedtagne lov om forbud mod utilbørlig behandling af skrifter med væsentlig religiøs betydning for et anerkendt trossamfund. Der skal ikke herske tvivl om, at flere af OIC-landene sikkert også gerne havde set regeringen tage et sådant skridt, men det gjorde vi altså ikke, og det ønskede vi heller ikke.

Endelig må jeg bemærke, at ytringsfriheden naturligvis er og bliver en grundpille i et demokratisk samfund som Danmark, og at loven ikke ændrer på, at ytringsfriheden fortsat har meget vide rammer i Danmark.

Men det vi var vidne til i 2023 var, at ganske få individer – i min optik – desværre misbrugte ytringsfriheden til at søge at forhåne og fremprovokere reaktioner i og fra andre lande.

Hvad angår **underspørgsmål (c)**, som omhandler arabiske ambassadørers møder i Udenrigsministeriet og Justitsministeriet, så har jeg allerede svaret på dette i underspørgsmål a. Ifølge Udenrigsministeriets akter har den palæstinensiske ambassadør derudover i egen kapacitet haft tre møder med Udenrigsministeriet i samme periode [6. juli, 10. oktober og 10. november]. Disse møder handlede primært om situationen i Israel og Palæstina. Justitsministeriet oplyser derudover, at der ikke har været afholdt møder med arabiske ambassadører i Justitsministeriet vedrørende koranafbrændinger. Justitsministeriet deltog imidlertid i nogle af møderne med OIC-ambassadørerne i Udenrigsministeriet.

Underspørgsmål (d) går på, om jeg er enig i den palæstinensiske ambassadørs udlægning af, at loven aldrig var blevet til noget, hvis ikke det var for hans møder med Udenrigsministeriet. Det er jeg ikke enig i. Regeringens beslutning om at sætte ind over for koranafbrændingerne var, som jeg også allerede har nævnt, ikke dikteret af ambassadørernes bekymringer. Men derimod af det faktum, at koranafbrændingerne i 2023 havde nået et omfang, hvor Danmark i store dele af verden i stigende grad blev set som et land, der faciliterede forhånelser og nedgørelser af andre lande og religioner.

Noget som risikerede at få store konsekvenser, der grundlæggende kunne skade Danmark og vores ligesindedes interesser i verden. Den situation forholdt regeringen sig ansvarligt til – ved at indføre loven.

Tak for ordet.